

HÆRENS OPERATIVE
KOMMANDO

3

HOK HOK-LE

U

340

2013/005984 - 724592

2013-06-12

(Bedes anført ved henvendelser)

Til
Forsvarskommandoen

Emne:
HOK bidrag til samrådsspørgsmål vedr. fortolkning af Post Operation Report til OP Green Desert

Ref.:
HOK indgående mail 2013/005984-723800 af 11. juni 2013. FKO TASKER - HASTER:
HOK bidrag til samrådsspørgsmål. Fortolkning af Post Operation Report efter OP Green Desert

1. Forsvarsministeren er af Nicolai Villumsen (EL) kaldt i samråd 21. juni 2013. I den anledning er HOK ved ref. anmodet om at besvare tre spørgsmål, der kan belyse Nicolai Villumsens samrådsspørgsmål. Det overordnede spørgsmål lyder:

1.1. *"Ministeren bedes redegøre for, hvorfor det ikke tidligere er kommet frem, at danske soldater har bevidnet, at irakiske tilbageholdte blev hårdhændet behandlet af irakisk politi under Operation Green Desert i 2004, når Hærens Operative Kommando allerede den 29. november 2004 skriver i Post Action Report - Operation Green Desert: "Det er Hærens Operative Kommandos vurdering, at dette peger på, at danske soldater har været vidne til hårdhændet behandling af tilbageholdte, idet det efterfølgende er registreret som en 'lesson learned'."*

Spørgsmål 1

2. *Hvilke yderligere oplysninger, der kan gives, som kan kaste lys over baggrunden for, at HOK i sit svar til FKO den 19. oktober 2012 vedrørende Post Action Report af 29. novem-*

Postadresse
Herringvej 30
7470 Karup J

Besøgsadresse
Herringvej 30
7470Karup J

Telefon
99 62 49 70
Gennemvalg:
9710 1550 / 7014

Telefax
99 62 49 65

E-mail og Internet
hok@mil.dk
www.hok.dk

EAN: 5798000201415

CVR: 16 28 71 80

ber 2004 anfører, "at formuleringen indikerede, at danske soldater havde været vidne til hårdhændet behandling af irakiske tilbageholdte"

HOK svar

2.1. Indledningsvist bør det præciseres at dokumentet er benævnt "Post Operation Report" og ikke "Post Action Report".

2.2. HOK svar til FKO d. 19. oktober 2012 er udarbejdet under et stort tidspres. Opgaven indgik ved HOK d. 18. oktober 2012 kl. 17:46 (efter normal arbejdstids ophør). Sagsbehandlingen blev iværksat d. 19. oktober 2012 ca. kl. 08:00. Svarfristen til FKO var angivet til 19. oktober 2012 kl. 12:00. Dokumentet blev dog først afsendt fra HOK kl. 13:13. Der var således i praksis ca. 5 timer til sagsbehandling og udformning af svar til FKO.

2.3. Opgaveformuleringen og dermed sagsbehandlingen var primært fokuseret omkring tilstedeværelsen af kamera og video ved DANCON/IRAK, og mindre på hvorvidt danske soldater havde været vidner til hårdhændet behandling.

2.4. Bemærkningen i HOK svar "at formuleringen indikerede, at danske soldater havde været vidne til hårdhændet behandling af irakiske tilbageholdte" er alene fremkommet med baggrund i den sparsomme bemærkning i Post Operation Report at "The focus must be on the ING units during initial search and arrest. Handling of detainees must be monitored closely".

2.5. Med baggrund i den korte sagsbehandlingstid, og at bemærkningen alene er fundet indeholdt i Post Operation Report, fremstår konklusionen således som vel hårdt trukket op. Den er således efterfølgende vurderet for vidtgående set ud fra det spinkle grundlag. Derfor vælger HOK at korrigere den. Se endvidere svar på spørgsmål 3.

Spørgsmål 2

3. *Hvad kan der oplyses vedrørende udarbejdelsen af Post Action Report af 29. november 2004 (f.eks. hvem har udarbejdet denne, hvem er den tilgået og hvornår, og gav den dengang eller senere anledning til handling, og hvilke overvejelser har man evt. gjort sig i den anledning, jf. herved også det i Post Action Report anførte om, at "handling of detainees must be monitored closely")?"*

HOK svar

3.1. Post Operation Report blev udarbejdet af DANCON/IRAK hold 4. Dokumentet blev d. 29. november 2004 sendt til 4 ARMD BDE som DANCON var underlagt.

3.2. Det skal bemærkes, at Post Operation Report fra operation Green Desert ikke blev sendt til HOK. Post Operation Report er først kommet i HOK besiddelse, da man hjemtog DANCON/IRAK arkiv til det centraliserede sekretariat ved HOK i januar 2007.

3.3. Arkivet er taget til HOK med henblik på soignering, klargøring samt opbevaring indtil aflevering til statens arkiver og indgår således ikke som en del af HOK eget journaliserede arkiv. I HOK eget journaliserede arkiv findes bl.a. brevveksling mellem DANCON/IRAK og

HOK, men ikke dokumenter som DANCON/IRAK alene har sendt til anden modtager f.eks. 4 ARMD BDE.

3.4. I forbindelse med aktindsigtsanmodninger har HOK fremfundet dokumenter fra DANCON/IRAK papirarkiv for at belyse en sag.

3.5. Post Operation Report er først fremfundet i arkiverne i forbindelse med Advokat Christian Harlang's sag i august 2008.

3.6. Post Operation Report har således heller ikke dengang eller senere givet anledning til handling eller overvejelser ved HOK.

3.7. Postlisterne fra DANCON/IRAK hold 4 angiver heller ikke skrivelser, der skulle være fremsendt omhandlende ovenstående emne. DANCON/IRAK har løbende ændret praksis i forhold til deres "lessons learned" – dette efter alle operationer, herunder også operation Green Desert.

Spørgsmål 3

4. Hvilke yderligere oplysninger kan gives om baggrunden for HOK udtalelse af 18. januar 2013, citeret i FC's videoreddegørelse side 16 om, at "HOK er i dag af den opfattelse, at den tidligere fremsendte konklusion: " det peger på, at danske soldater har været vidne til hårdhændet behandling af irakiske tilbageholdte" ikke på nogen måde er bekræftet af den efterfølgende gennemgang af materialer og derfor fremstår trukket vel hårdt op"?

HOK svar

4.1. HOK har i forbindelse med udarbejdelsen af bidrag til arbejdsgruppe Irak-video (AG) gennemgået et meget stort antal dokumenter. Under dette arbejde blev det tydeligere, at den tidligere fremsendte konklusion stod alene og ikke var solidt underbygget. HOK valgte derfor at opbløde den tidligere fremsendte - vel hårdt optrukne - konklusion.

4.2. Ordlyden i Post Operation Report kan forstås på flere måder. Det kan således ikke konkluderes, at den henviser til en konstateret hårdhændet behandling af irakiske tilbageholdte fra ISF side, hvilket heller ikke på nogen måde er underbygget af den efterfølgende gennemgang af materialer til brug for AG undersøgelse.

4.3. Ordlyden "The focus must be on the ING units during initial search and arrest. Handling of detainees must be monitored closely." vurderes at kunne være begrundet i flere forhold, blandt andet:

- Iraqi Security Forces (ISF) manglende uddannelsesniveau vedrørende evnen til at gennemføre husundersøgelser, herunder at kunne håndtere tilbageholdte administrativt (registrering, opbevaring og overdragelse herunder opfølgning såfremt en retssag indledes.).
- Tidligere påståede overgreb fra ISF side under tilsyn i Al Makil fængslet i Basra 23. juni 2004. Her klagede otte irakiske tilbageholdte¹ over hårdhændet politibehandling. De klagede til den danske delegation, der tilså de personer, danske soldater havde til-

¹ Tilbageholdt af britiske soldater.

bageholdt. Sagen var et anliggende for DANCON/IRAK hold 3. Forholdet har formodentlig været erfaringsoverdraget til DANCON/IRAK hold 4.

- Fokus fra hjemlige myndigheder, hvor forhold omkring tilbageholdte, udspørgen og handlepligt blev indskærpet under hold 4 i FKODIR af 9. september 2004.

5. Koordinerende sagsbehandler ved HOK er HOK-LE04, KN K. B. Krumbak.

E.b.

B. MØLLER
oberstløjtnant
Chef for Ledelsessekretariatet

Intern fordeling:

HOK-CH, HOK-STCH, HOK-O01, HOK-IO01, HOK-IO02, HOK-IO04, HOK-LE01, HOK-LE03,
HOK-LE04, HOK-LE34